

1986 жыл. Атырдыах ыйын 16 күнэ	Сманата
СУБУОТА	3 карчы

Отделениелар көрдөрүүлэрэ

«Чурапчы» совхоза Килвэни сэтгэ ылаары былаанын 89,3 бырыһыананан толордо. Сылаллар наспыт ырга 168,1 тоннамы туттараннар, былааннарын 110,6 бырыһыан аһаан наастарынан

С. ПОПОВ.

Сарсым — СССР Салгынаабы
Флотун күнэ

СОВЕТСКОЙ АБА ДОЙДУ
МОДУН КЫНАТТАРА

ССРС Салгынаабы флотун күнэ аба дойду авиациятын, ученайдар, конструктордар, авиационнай промышленностьта үлэһиттэрин, буюуун-авиатордар, ДОСААФ чилиннэрин, СССР Салгынаабы флотун үлэһэ, бойобуой албан аатын, күүһүн-иһэтин айааччылар, Ийэ дойду модун кынаттарын сирээр-чочуулан биэрэччилэр ситиһиллэрин көрүү буолар. Советскай авиация албан ааттаах суола билин көрүүнү, кини тилиһиннэх Сабдлениннэах Күүстэрин историятын арахыспат, Эссэ сарин иннинээри сыллар билин дойдубуттар авиационнай триумфар этаптарынан буолбуттара. Летчиктар көтүүлэрэ уонна рекордара бүтүүн сөүүүн-мактайымы ылбыттара.

Аба дойду Улуу саринин кэмнэр советскай авиация фашистскай Германияны үлүрүтүүтэ дойдоннай кылаатын киллэрибэ. Сарин сылларыгар советскай летчиктар үс мөлүһүн сүүс сүүрбө биэс тыһымыта көтүүлэри оморбуттара уонна өстөөххө сөүмүр хоромнуу ажалыттара.

Ийинс аан дойду саринин түмүктэрэ импералистическай государстволар сайайар өргөмтөлөрүн дуона суохха үөрөттүлэр. Америка Холбохунтаах Штаттарын салалталарынан кинилэр Советскай Сооху уонна социализм атын дойдуларын утары туһайыллыбыт сага арсеналынай былааннары өссөрөллөр. Дойдуу эмпериаччи сага түбүү кутталыттан босхолуур түһүттан Коммунистическай

КИМ ХАЙДАБА
БЫНААРЫЛЛАР КҮННЭРИГЭР

(Бүтүүтэ. Ийин 3 стр.)
Улэһиттэр күн-дьыл үүннэ. Тыа чөлүөгүнээдэр албэх ийин сир астын сылдарын тохтогон, сүөһү аһылытын содогуонкалаабылыга түмэ тәрдыахха. Быйыл республика үрдүнэн общественнай сүөһүкү иһиттэ үөсүөбүт, ыараханы бөйбөт ис кыһыптынаа туоратар сорук турарын хас биридди үлэһит өйдүөхтээх. Оттон Сылгынаа оттуур эвенолар нөбүһүн барбыт отторо тохтор түбөттөлөрө табыста. Хаачыстыбаны мунуу-туурдун иччэбиксэа—бу тирээн турар сорук.

Билин оройуон территориятын тас өттүгэр оттообуутун акардас тиэниһтөн, оту эбин атылаһыттан общественнай сүөһүнү кыстатыгыта, абаан-суоттаан көрүүнүн, 1 мөл. 600 тыһ солк. өрөс-куокка киирэр турунтаахпыт. Онон байа ис кыһына толору көдүүстээхтин туһаныга болдомто тосту күүһүрдүлүүхтээх.

Ханна сүлдьыбик сирдэрибиттэр оттообун хаачыстыбанын кэспир агитчелар, күүрээниһээх үлэһиттэр лозунгун, плакаттар көстүбөттөр.

Алсост нэдиэлэ турутууна «Чурапчы» совхозка оттомонно турар 4,5 тыһ гектарга тиһэрэ. Санаан көрүн, төһөлөөх от

Бир иллээх кэргэннэ. Атырдык ыйа: Азербайджанскай СССР ыйа
Самед Вургун

Ханна бадарар нуруокка юни кутун-сүрүн, луубатын уотун илдэа сылдар суруйавчы ийин баар буолар. Тэрэбүт-үөсүөбүт Ийэ сирин, дойдутун бары ыараханы, үөрүүлээх да түгэннэри ол кини айар үлэтин, өйүн-санаатын нөгүө аһарын холбоурун бүтүн билин Азербайджан талааннаах уола Самед Вургун айымныыларга көрбүт. Кини 1906

сыллаахха төрөөбүтэ, өлбүтү биэс уон сылыгар өлбүтэ. Бу үлүлүчүлээх поэт 25 поэманы айбыта, Азербайджанскай СССР народнай поэта, Азербайджанскай СССР академияга үгүс өрүттээх общественнай үлэни ыһыпта. 1940 сылтан СССР чилиннэ аты, Кини историческай темаларга суруллубут «Вагиф», «Фархад уонна Ширин», «Ийин» уо.д.а. поэмаларынан интэник биллибитэ. Пушкин «Евгений Онегин» тылбаастаабыта.

1941 уонна 1942 сылларга кини төгүл СССР Государственной биримийетин лауреатын аатын ылабыта.

Азербайджан

Эн туруйа хараһыны ытыраас элгээннэргин, Эгалт сымнааас оттоох сыһыларгын, үрдүк олуостаргын Астына кэрийдим.

Түүнү Аракс тыаһыгар абылаттым... Тойон болуо сүрэхпин долгутар дождобууну булдум, Төлөнөөх тапталы, манна бочуоту көрүстүм. Этний, сүрөхтэн, дууһа уотун уоруохха сеп дуо? Суох!

Эн бааргын—тынаар салгыным, эн бааргын—килиэбим, иһэр уум! Мин иннибэр ылдытымсах куораттарын ааннара аһааас.

Мин бүүс-бүтүүн эйизэбин. Эн уолун буолабын үйэ-саас, Азербайджан, Азербайджан!

Үүттээдэр үрүн буола аастыбыт төбөдүн Үрүн былыттар чадра курдук сабаллар, Үтүмүн үгүс үйэлэр тобуроннээн аастылар, Эн нөмүрүө хара бөтөххүн манхаттылар... Эрайн-мунгу элбэи тулуйдуг —ол эрэн сип бир тынныахпын.

Сидын санаалахтар төпсэ сатаабыттара эн ааккын, Сорго суулаан, эрэйгэ төбөн үнсэтэллэрэ кутурбанчын, Сүрөххүн ыарыта аалалара сырдык санаалар, Нэм-эрдин нэллэ, эн албан аатын өрө огуоста, Кырдык улуутунаа модуннар кыргыттарын, уолаттарын!

Тыпаллаах Бакубар билбэт кини ылдытытаатын! Тырымны сырдыгы мөлүһүнүнүн күн тулатын, Сөхтөрүүдө хотугу тыал уоттаах шыһаларга Сирияны тыаһыга, ой дуораанынан хардарар Синетээх куйаар, түүнүгү кэспээннээх хайалар.

Этний, ийеттэн оотун уоруохха сеп дуо? Суох! Эн бааргын—тынаар салгыным, эн бааргын—килиэбим, иһэр уум! Хайдах курдук олох кылгаһый, Мин иннибэр ылдытымсах куораттарын ааннара аһааас.

Мин бүүс-бүтүүнү эйизэбин. Эн уолун буолабын үйэ-саас, Азербайджан, Азербайджан!

Кылиэниһээ түллэр Каспийга тыаллар иһирэллэр, Нөмүс куорсун кини нэнигэр күлүбүрүү дайар... Сирдыгы суох манна кэллиннэр ылдыттар, Шемах уонна Шамхор айгэлэрэ күүтэллэр! Хайдах курдук олох кылгаһый,

оттон суолайан уһунуй! Кыах баара буоллар тыһымыа да сылларга Күн көрбөт хаспадар тыал иһирээрин истээх этим... Көрүүк этим тутуттаах кыыл таба барахсан Куттала суох сир булан буюм сананарын, Эйлагарга—хайа төлөөр огустар күүс-хас мөччүлэллэрин...

Күн тахсыта суолга турууй, эн поэт-айанный! Көрүүй, Астар, Ленкорань айгэлэрэ нэлэһиһэр, Мангалайа туолбатах палачтан мүүчү харбаппыттым.

Манна көтөр үөрэ Египеттан, күннээх Индияттан Килиэга, көтүлү билэн, үөрөн, хатан ханымы түһөрнэри!

Көлхөлүт садыгар лимон саһарар, Күн уоттаах отонтон лабаа паскайар, Күүстээх үлэ аргыһа—сыһыалаат бэлэм... Кутууй, абыраллаах утаххын—хойуу чэйгин, Кийинт кыыс, үөрүүк-көтүүк этэ кырдыааас ийин.

Ленкорань сибээкилэрэ олус сиздэрэйдэр, Мин дойдун дахталлара ситэ кэрэлэр, Ампаардарбыт бурдугунан туоллулар, Хайа хаарыны хлопоккыт тунаарар, Виноград сүмөһинэ бидилиһэ кыһыһар.

Сарсыарда эрдэ, үөл-дүөлгэ, сөрүүннэ Сөтөр, ис өссө да арыгы буола илин Сүмөһини, оччого тиллиһэ дини күүһүнүн! Күн уота—эрэллээх нөмөлөөһөчүгү буолуо, Күүс-күдэх биэрнэ, олоххо баары туолуо!

Күлүмэх сүүрүк үрдүк арбаһыгар олоор, Киннээх итгэб дождобуунун, таптаа! Кини эйинин ылахтааһар чөлчөкчү Тирдизгэ Калез дини сөрүүнүгэр: Түүлгэр эрэ көрбүт улуу Гей-Гейли күөлүгэр! Уо, мин айгэм, эн муһына дойдутарын! Отон уутууну миннэһэс ырыаларын! Олох билигинин эн кэрэһин, сырдыккын! Ол ийин хас бирибик сүрөөгө Бу ырыа буолан төбөн эрдээгэ.

Түн былырт сирит улуу поэттара—Насими, Физули хойуун ырыалара өйүө суога, Сырдык сулустуу тырымны угуйуода... Оттон манна эми ырыалар төрүөхтөрө, Олох курдук чутас, сир курдук сылаас буолуохтара!

Этний, ырыаны сүрөхтөн уоруохха сеп дуо? Суох! Эн бааргын—тынаар салгыным, эн бааргын—килиэбим, иһэр уум! Мин иннибэр ылдытымсах куораттарын ааннара аһааас... Мин бүүс-бүтүүн эйизэбин. Эн уолун буолабын үйэ-саас, Азербайджан, Азербайджан! 1935 с.л.

Нууччалыттан Самед Вургун тылбааһа.

сигэ ылылтыбанка турарын! Оттон ходоһаларга өссө да хойдон нэлэ илик моой отчуттарга сорууан куду аһымылан хааларылыбыт курдук хадыймаллар, күөллэр кытыыларын? Ити сирдэргэ илиннэ оттоочулары туруортуу охсуохха. Күн

Кини — киниөхө
МАХТАНАБЫН

Мин бүтүрүм ылдыан Якутскайга киирэрбэр тиһибитим. Бу уустук операцияны республикаааы балыһа ылаабынай хирурга К. С. Новодворскай ситиһиннээхтин оморбута. Ол түмүгэр дыһабар-уоллар эргиллэн табыстым.

Билин дыһа-кэргэн бу ыарахан күннэрибиттэр Эрайн Эристин аатынан совхоз директору Михаил Николаевич Корлиев адыгытын, үлэһиттэн босхолон туран, мөһүн ыа

Суһал сигнал
КЭТЭНИИЛЭЭХ
КИЛИЭП

Билигин оттообун үгэһэ. Кини даһаны үтөтө суох үлэһэ барбата чаччы. Дьэ, бу кэмнэ килиэпкэ наадыһы хаһаангытааһар даһаны улаатар. Оттон билин Хатылыбытыгар килиэбэһин хааччылы хайдарый?

Килиэп нэлбэт, Үлэни-хамнаһы бырадан туран, 8 километрдаах сиртэн, Чурапчыга киирэрэ күһэлэбит. Бириннэки сүтэрэбэт, үлэ күнэ алдынар. Бйраах фермалартан тийэ килиэп ыла дьэи киирин элбик.

Килиэп кэллээһин даһаны 200-300 буханка эрэ адалылар уонна тэрлэлэргэ бэриллэр, ордуутун иккилин килиэбэһин нэһилиһиһээ — атыһылар. Арыт уоннуу, уон-билиһин хойук тухары килиэп адалылыбат. Билигин олох

сириттэр ханан даһаны дүөрөгэ суох дьыала буолан тахсар. Билигини райпо хааччылар эбэһиннээх. Оттон ону кыайбат буоллаһына, Хатылыга пенария тутулдуутун көгүлүөхтээх уонна ону уталыһыта суох суһаллык тутулларын тэрбиһтээх. Төбө эрэ атын нэһилиһтэргэ пенария тутуллара көгүлэһэр, оттон биһиһээ?

Килиэп курдук нэһилиһинээ тыһын аһылытан хааччылыбатыттан элбэх үлэ күнэ сүтэрэ, үлэ дьыһыһыһиһээтэ килиһлэрэ тахсар. Хаһаангыта дьэи маннын түнтэри быһыаны кытта адалаһан олохуохтутуй дьэи райпо салалтатыттан ыйыһыгар бадарыллар.

Е. ПОПОВ,
Хатылы олохтооҕо.